

POSUDEK oponenta rigorózní práce

Rigorózní práce: **Svéprávnost – řízení o jejím omezení a posouzení méně omezujících opatření**
Autorka: Mgr. Bc. Sandra Kimmelová
Oponent: JUDr. Miloslava Wipplingerová, Ph.D., LL.A.

---

1. Úvod:

Rigorózní práce musí splňovat podmínky dané vyhláškou děkana FPR ZČU v Plzni č. 24D/2016 o rigorózním řízení, zejména by měla prokázat, že autor si prohloubil teoretické znalosti získané vysokoškolským studiem a získal schopnost samostatně vědecky pracovat a využívat nabyté poznatky v praxi. Kromě toho by měla splňovat cíle, které si autor v práci vytýčil. Autorka si vytýčila za cíl postihnout v praxi význam ochranné funkce omezení svéprávnosti a méně omezujících opatření, a dále provedení systémového přehledu možných řešení, jak ochránit fyzické osoby, jejichž schopnost rozhodovat se v právních vztazích je narušena duševní chorobou,

2. K systematice:

Posuzovaná rigorózní práce je rozvržena do devíti kapitol. Po první kapitole věnované úvodu, kde si autorka vytýčila cíle své rigorózní práce, tedy posouzení omezení svéprávnosti ve vztahu k mírnějším, méně omezujícím opatřením, následuje druhá kapitola, ve které autorka zpracovala vysvětlení základních pojmů, tedy zejména svéprávnost a dalších institutů na ochraně fyzické osoby, jejíž schopnost rozhodovat se je narušena duševní poruchou. Dále v této kapitole autorka odkazuje na Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením přijatou Valným shromážděním v prosinci 2006, která pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 28. října 2009. Následují důvody přijetí nové právní úpravy v zákoně č. 89/2012 Sb. – občanský zákoník a též jeho přechodná ustanovení. Ve třetí kapitole následuje zpracování tématu práce a to řízení o omezení svéprávnosti, zejména předpokladů, právní úpravy tohoto řízení, opatrovnictví a institutu opatrovnické rady. Čtvrtá kapitola se zabývá mírnějšími opatřeními ve věci svéprávnosti, tedy předběžným prohlášením, zastoupením členem domácnosti, jmenováním opatrovníka bez zásahu do svéprávnosti člověka, nápomocí při rozhodování a konečně řízením o nápomoci při rozhodování. Pátá kapitola je věnována judikatuře v oblasti svéprávnosti a méně omezujících opatření, kde jsou uváděny logicky především rozhodnutí okresních a krajských soudů. V šesté kapitole zpracovává autorka kazuistiku, kde vychází ze svých zkušeností z praxe. Úvahy de lege ferenda obsahuje sedmá kapitola. V osmé a deváté kapitole je již závěr a resumé v českém a anglickém jazyce. Shora uvedená systematika, resp. struktura práce je poněkud nevyvážená. Zejména jádro práce, za

kteří lze považovat kapitolu 2. Svěprávnost, kapitolu 3. Řízení o omezení svěprávnosti a kapitolu 4. Mírnější opatření, je přehledně rozdělena do dílčích podkapitol, naproti tomu zbývající kapitoly – tedy kapitola 5. Judikatura, kapitola 6. Kazuistika a kapitola 7. Možná rizika v soudním řízení a úvahy de lege ferenda toto rozdělení postrádají a jsou v podstatě monolitickým celkem. Důsledkem tohoto nedostatku je to, že v uvedeném jádru práce se lze snadno orientovat, naproti tomu ve zbývající části je seznamování s textem poněkud méně komfortním.

3. K obsahu:

Po obsahové stránce je třeba vyzdvihnout, že autorka zvolila v současnosti vhodné téma, a to nejen do jeho zajímavosti a aktuálnosti, ale i s ohledem na jeho rozsah. Autorka použila při zpracování práce stěžejní časopiseckou literaturu vydanou k danému tématu po 1. 1. 2014. Přínosná je i autorčina práce s judikaturou soudů, byť je tento zdroj vyčleněn do samostatné kapitoly, neboť by bylo vhodnější judikaturu soudů použít přímo v kapitolách náležejících ke konkrétnímu problému. Autorka se snažila při zpracování práce použít metody analýzy a deskripce, případně metodu indukce a dedukce, ovšem ne vždy je použití zcela zdařilé. Autorka přehlíží některá problematická zákonná ustanovení, což ve svém důsledku částečně oslabuje splnění požadavku na maximální vyčerpání zvoleného tématu. Toto lze spatřit např. v případě jedné z podmínek pro omezení svěprávnosti, a to hrozící závažnou újmu, když této podmínce autorka věnuje jedinou větu, bez bližšího rozvedení, ačkoliv tato dosud nevyjasněná interpretace způsobuje nejednotnost rozhodování soudů v ČR. Stejně stručně se autorka věnuje přechodným ustanovením bez vyjádření svého právního názoru. Je nutné poukázat také na to, že absolvent právnické fakulty pracující v justici by neměl opomenout odbornou diskuzi vedenou na téma prodloužení doby pro přezkum omezení ve svěprávnosti a s tím souvisejícím legislativním procesem. Dále je třeba podotknout, že kapitola 2.3. je pouhým referátem z Důvodové zprávy bez obohacení jinými zdroji, když citace autorky jsou neurčité (pozn. 10,18-22).

Ačkoliv posuzovaná rigorózní práce budí pečlivý a úhledný dojem, nevyhnula se autorka několika nepřesnostem a písařským chybám, které svědčí, že závěrečná redakce práce nebyla příliš důkladná (např. str. 21,26,37,41,45 a další). Nutno vyzdvihnout, že práce je opatřena obsáhlým poznámkovým aparátem, který podstatně zvyšuje originalitu práce, neboť tím autorka doplňuje základní text o širší kontext a demonstruje tak svůj zájem o posuzované téma.

4. Formální stránka práce:

Lze konstatovat, že posuzovaná rigorózní práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce vyhláškou děkana FPR ZČU č. 24D/2016 o rigorózním řízení, byť autorka při zpracování práce byla skromná při práci se zahraniční literaturou, resp. používá zahraniční literaturu poněkud vzdálenou našemu právnímu systému (např. Britská Kolumbie), přičemž by bylo vhodnější použít zejména právní literaturu sousedního Německa a Rakouska. Jazykovou úroveň posuzované práce lze hodnotit dobře.

5. Závěr:

Přes shora uvedené výtky mám za to, že posuzovaná rigorózní práce splňuje základní požadavky, které jsou na rigorózní práci kladeny shora citovanou vyhláškou děkana. Lze mít za to, že cíl, který si autorka v úvodu vytkla, byl vcelku splněn.

Proto doporučuji posuzovanou rigorózní práci k obhajobě.

Témata obhajoby navrhuji (s ohledem na výše uvedené výtky) tyto:

- právní úprava omezení svéprávnosti v Rakousku a Německu
- názor autorky na dobu přezkoumávání rozhodnutí o trvání omezení svéprávnosti a současné úvahy de lege ferenda odborné právnické veřejnosti
- dopad nové právní úpravy – změna zbavení způsobilosti k právním úkonům na omezení svéprávnosti na činnost soudů a hospodárnost řízení.

V Plzni 5. 10. 2016

JUDr. Miloslava Wipplingerová, Ph.D., LL.A.